

trekken. Tusschen de menigte drongen de jonge Rembrandt van Rijn en zijn vriend Jan Lievens mee op. Niets mocht hun ontgaan. Niets ontging hun ook. Hun kort daarop vervaardigde schilderijen getuigen ervan. Verwonderlijk zou het zijn, indien ze, later, niet ook naar Den Haag waren gegaan, om van den kostelijken aanblik opnieuw te genieten. In wedijver schilderden beiden wat zij hadden gezien. Grif, ook, kochten hun de grooten hun werken af. De prachtige zoogenaamde „Sultan Soliman” van Jan Lievens, thans te Potsdam in de Bildergalerie Sans Souci, kan zeer goed uit een opdracht van Frederik Hendrik, die met Moesa Beg bij herhaling in aanraking is gekomen en in wiens collectie het stuk zich bevonden heeft, zijn ontstaan. En omstreeks denzelfden tijd (ca. 1627) heeft ook Rembrandt zich onder meer in het uitbeelden van een kleurigen stoet verlustigd, waarbij men koning Saul, nadat hij, rijk op zijn Perzisch uitgedoscht, zijn koets heeft verlaten, zich het hoofd ziet vereeren, dat David zoo juist van den romp van Goliath heeft gescheiden; het stuk behoort thans tot de collectie P. Smidt van Gelder te Bloemendaal.

Van Leiden ging het op Voorburg en Rijswijk aan. Men volgde, naar aangenomen mag worden, den Vliet, passeerde de Tolbrug tegenover de uitmonding van de Haagsche Vaart, sloeg vervolgens over de Hoornbrug rechts af en bereikte daar, waar de korenmolen stond, de overzij van het water.

Nu kwam men in een toeloop van volk, zooals de Perzen in Holland nog niet hadden meegemaakt. Zijn Prinselijke Excellentie Frederik Hendrik, kleurig omringd van adel en militair, wachtte met zes en dertig koetsen den hoogen vreemdeling op. Moesa Beg schikte naast den Prins in het rijtuig, de zwepen knalden, de ruiters deden hun paarden steigeren, de hoedpluimen wapperden, de koetsen knerpten en ratelden voort — en dwars door de menigte heen ging het al dravend den zandigen Haagweg af. Aan den rechterkant, in de verte, tusschen het nog wintersche hout, twee trapegevels met een toren in 't midden: de Binckhorst, die zich aan den overkant van de vaart bevond. Had Moesa Beg oog voor het gezellig aspect van de vaart en haar schuiten, bootjes en onregelmatige groene oevers, met enkele ronde en plompe, van een spits dak voorziene molens bezet? Of voor de landelijkheid van den weg zelf, die zich op een ietwat grillige wijze in dezelfde richting als de vaart voortbewoog en deze langzaam naderde? En tevens, aan zijn beide zijden, voor slooten, wilgen en struikgewas? Och neen, sinds hij van Texel vertrokken was had hij zooveel van dien aard gezien! Ook het Leprooshuis, waarvan de langgerekte gebouwen en de van een spitsje midden op het dak voorziene kapel een schakel vormden tusschen den weg en het water, net op de plek, waar de afstand tusschen beiden het smalst was geworden, heeft zijn belangstelling zeker niet gaande gemaakt. Maar indien hij de vaart hier even had afgekeken, dan zou hij, aan den anderen oever, op een afstand van enkele honderden meters, bijna nog buiten de grens van de stad, den achter-